

Folketingets Finansudvalg
Christiansborg

22. december 2023

Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 70 (Alm. del) af 27. november 2023 stillet efter ønske fra Lisbeth Bech-Nielsen (SF)

Spørgsmål

Vil ministeren oplyse det demografiske træk og det velstandskorrigerede demografiske træk i hvert af årene frem til 2030 for den kommunale ældrepleje?

Svar

Væksten i det demografiske træk er et beregningsteknisk mål, der opgør hvor meget ressourceanvendelsen til offentligt forbrug rent mekanisk vil ændre sig, hvis befolkningen ændrer sig, og det forudsættes at den reale udgift pr. bruger er fastholdt uændret. Heri indgår en korrektion for delvis sund aldring idet stigende levetid betyder, at en faldende andel i hver aldersgruppe vil være i de sidste leveår, hvor sundhedsudgifterne erfaringsmæssigt er størst.

Beregningen af det demografiske træk skal generelt fortolkes varsomt. Væksten i det demografiske træk anvendes primært som et element i en langsigtet holdbarhedsberegning, og opgørelsen er således ikke tiltænkt til beregninger af fx det konkrete udgiftstræk i de enkelte år, navnlig ikke på særskilte udgiftsområder eller sektorer, og er heller ikke udtryk for udgifter, der skal findes konkret finansiering til. For kommunale og regionale udgifter gælder desuden, at der aftales en økonomisk ramme med henholdsvis KL og Danske Regioner under ét i de årlige økonomiaftaler, og at regioner og kommuner selv skal prioritere de enkelte udgiftsområder.

Opdelingen af det demografiske træk på udgiftsområder i indeværende svar følger fordelingen fra *Økonomisk Analyse – Rekruttering af velfærdsmedarbejdere nu og i fremtiden, september 2023*, hvor udgiften til pleje omfatter udgifter til hjemmehjælp og plejehjem. Opgørelsen er behæftet med væsentlig usikkerhed, da der er tale om en disaggregeret opgørelse af det demografiske træk, og skal derfor fortolkes med forsigtighed.

Det bemærkes, at antallet af brugere af hjemmehjælp og plejehjem ikke nødvendigvis alene kommer til at afhænge af den demografiske udvikling. Hjemmehjælp og plejehjem kræver bl.a. en visitation, som i praksis vurderes ud fra den enkeltes behov, og antallet af brugere kan dermed afvige fra den mekaniske beregning. Dertil kommer indretning af og prioriteringer på området for ældrepleje, som også kan have indflydelse på antallet af brugere.

Det bemærkes desuden, at opdelingen af udgifterne til hjemmehjælp og plejehjem er foretaget på baggrund af nationalregnskabet, og at der ikke er en-til-en sammenhæng ml. opgørelsen og afgrænsningen af de kommunale serviceudgifter til ældreområdet i de kommunale regnskaber.

I tabellen nedenfor fremgår et skøn for væksten i det demografiske træk for udgifterne til pleje frem mod 2030. Det bemærkes, at væksten i det demografiske træk for ældrepleje er den del af det samlede demografiske træk, der er afsat midler til i 2030-planen, jf. *DK2030 – Danmark rustet til fremtiden*, regeringen, november 2023.

I Finansministeriets fremskrivninger efter 2030 indgår et beregningsteknisk princip for udviklingen i det samlede offentlige forbrug, der svarer til udviklingen i det demografiske træk samt en velstandsopskrivning. Dette beregningstekniske princip for det samlede offentlige forbrug fremgår ligeledes af tabellen.

Tabel 1

Væksten i det demografiske træk blandt udgifter til pleje samt væksten i det samlede demografiske træk med/uden beregningsteknisk velstandsopskrivning svarende til det langsigtede beregningstekniske princip, 2023 til 2030

	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Pct.							
Vækst i det demografiske træk for pleje	2,2	2,5	2,7	2,9	2,9	3,0	2,9
Vækst i det demografiske træk for det samlede offentlige forbrug	0,4	0,4	0,4	0,5	0,5	0,6	0,6
Vækst i det samlede demografiske træk tillagt beregningsteknisk velstandsopskrivning	0,9	0,9	0,9	1,0	1,0	1,1	1,1
Akk. vækst, mia. kr. (2024-priser)							
Vækst i det demografiske træk for pleje	1	2¼	3¼	5¼	7	8¼	10½
Vækst i det demografiske træk for det samlede offentlige forbrug	2	4¼	6¼	9½	12¼	16¼	19¼
Vækst i det samlede demografiske træk tillagt beregningsteknisk velstandsopskrivning	5	10	15½	21¼	27½	34	40½

Anm.: Udgifterne til pleje er afgrænset til udgifter til hjemmehjælp og plejehjem. Det langsigtede fremskrivningsprincip svarer omtrent – ved gældende antagelser om produktivitetsvæksten i de private erhverv, der leverer til offentligt varekøb mv. – til, at den beregningstekniske vækst i det offentlige forbrug er ca. ½ pct.-point højere pr. år end væksten i det demografiske træk. Denne approksimation anvendes i svaret.

Kilde: 2030-planforløb: *Grundlag for udgiftslofter 2027*, august 2023 og egne beregninger.

Med venlig hilsen

Nicolai Wammen
Finansminister